

ЗВІТ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО РОЗВИТКУ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Освіта дорослих — це безперервний процес навчання дорослих для здобуття нових знань, навичок, умінь, пов'язаних зі зміною роботи чи особистісними потребами, що охоплює формальні (курси, післядипломна освіта) та неформальні (тренінги, самоосвіта) методи, і є невід'ємною частиною навчання протягом життя для професійного розвитку та соціальної інтеграції. Освіта дорослих представлена різними програмами, спрямованими на підвищення кваліфікації, перекваліфікацію, громадянську освіту та саморозвиток.

20 грудня 2025 року у місті Києві відбулося нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу „Столиця навчання та освіти дорослих” та IX Загальноукраїнського конкурсу найкращих проєктів у сфері освіти дорослих.

Результати діяльності міста Тернополя представили: начальниця управління освіти і науки Тернопільської міської ради Ольга Похияк та директорка Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу Галина Литвинюк,

За результатами конкурсу Тернопільська громада стала переможцем і здобула статус „Столиця навчання і освіти дорослих”.

Основними критеріями відбору претендентів та переможця конкурсу „Столиця навчання і освіти дорослих” були зацікавленість та спроможність громад якісно змінювати політику у сфері навчання та освіти дорослих на місцевому рівні, внесення питання розвитку навчання та освіти дорослих до пріоритетів розвитку громади, а також залучення до цих процесів провайдерів освіти дорослих, їх формальних та неформальних об'єднань та громадського середовища.

У виступі „Тернопіль як інноваційна екосистема неформальні освіти дорослих” було представлено, зокрема, модель „Тернопіль 7.0 як простір синергії для розвитку громади”. Ключовий акцент моделі робиться на навчанні, як інструменті відновлення Тернопільської громади, та орієнтована вона на найбільший актив — людський капітал, що є це інвестицією в майбутнє України.

Проєкт „Університету третього віку” діє у м. Тернополі з 2019 року та покликаний допомогти людям поважного віку залишатися активними, впевненими у собі й залученими до суспільного життя.

Щоб стати студентом „Університету третього віку”, необхідно подати заявку до Тернопільського міського територіального центру за адресою: вул. Миколи Лисенка, 8, каб. № 5.

У Тернопільській області забезпечується розвиток професійної освіти дорослих у сфері охорони здоров'я та реабілітації шляхом створення умов для безперервного професійного розвитку, обміну практичним досвідом та впровадження сучасних підходів до надання реабілітаційної допомоги.

На базі КНП „Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня” Тернопільської обласної ради функціонує Центр досконалості, діяльність якого спрямована, зокрема, на професійний розвиток фахівців мультидисциплінарних реабілітаційних команд, поширення сучасних клінічних практик та обмін досвідом між надавачами реабілітаційної допомоги. У рамках діяльності Центру досконалості реалізовано цикл клінічних професійних тренінгів для мультидисциплінарних реабілітаційних команд. Протягом двох років проведено 6 фаз тренінгу „Клінічний професійний тренінг для мультидисциплінарних реабілітаційних команд у Центрі Досконалості”, учасниками яких загалом стали 24 команди з різних міст та областей України. Навчання спрямовувалося на вдосконалення професійних компетентностей фахівців, розвиток командної роботи, опрацювання сучасних клінічних підходів до реабілітації, проведення клінічних обговорень та обмін практичним досвідом між реабілітаційними командами. Окрім цього, 6–7 листопада 2025 року фахівці нейрореабілітаційного відділення Центру досконалості взяли участь у щорічній науково-практичній конференції „Актуальні питання фізичної терапії та перспективи розвитку реабілітації в сучасних умовах”, що проводилася на базі Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського. Від нейрореабілітаційного відділення участь у конференції взяли 7 фахівців, які представили практичний досвід роботи Центру досконалості та сучасні підходи до нейрореабілітації, зокрема, щодо командної роботи, реабілітації пацієнтів на гострому етапі, відновлення ходи після інсульту, ерготерапії після травм спинного мозку, терапії мови та мовлення, психологічного супроводу та соціальної реінтеграції пацієнтів. Таким чином, діяльність Центру досконалості забезпечує безперервний професійний розвиток дорослих, які працюють у лікувально-реабілітаційній сфері, сприяє поширенню сучасних знань і практичних навичок, міжрегіональному обміну досвідом та підвищенню якості реабілітаційної допомоги.

Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти здійснює навчально-методичну, науково-методичну роботу, спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки керівних кадрів та педагогічних працівників закладів освіти шляхом поглиблення, розширення і оновлення її професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду. Стратегія діяльності Інституту впродовж 2025 року полягала в забезпеченні потреб усіх категорій педагогічних працівників та керівних кадрів у якісному підвищенні їх професійного рівня, а освітніх закладів – у можливостях удосконалення власної діяльності для задоволення потреб усіх споживачів освітніх послуг у якісній та доступній освіті. Інститут організаційно забезпечував реалізацію та науково-методичний супровід 18 державних та 11 регіональних програм, розроблених на їх виконання заходів і планів дій.

Упродовж 2025 року в Інституті підвищили кваліфікацію 14694 керівні і педагогічні працівники області за регіональним замовленням (3707 – очної форми навчання (30 годин), 5554 – дистанційної форми навчання (30 годин) 350 – очно-заочної форми навчання закладів дошкільної освіти (120 годин), 69 – очно-заочної форми навчання закладів позашкільної освіти (120 годин); 73– очно-заочної форми навчання новопризначених керівників (директорів) та їх заступників (90 годин); 4941 – короткострокове підвищення кваліфікації (6 і 8 годин) (<https://surl.lt/mrxfb>).

За звітний період організували і провели 398 різноманітних за тематикою та змістом науково-методичних заходів. Відповідно до плану Інституту 298, поза планом 99 (на виконання нормативних документів). За формою – це конференції (6), в тому числі проведені дистанційно 6, педагогічні фестивалі (9), зокрема, проведені дистанційно 0, педагогічні форуми (5), зокрема, проведені дистанційно 1, різнотипні семінари (35), зокрема, проведені дистанційно 31, вебінари (59) – навчальні, практичні, з обміну досвідом роботи тощо; тренінги (89), зокрема, проведені дистанційно 40, серед інших форм – засідання постійно діючих семінарів (2), зокрема, проведені дистанційно 1, творчих (з 13 групами проведено 23 засідань) і проблемних (10 засідань) груп, зокрема, проведені дистанційно 21, шкіл педагогічної майстерності (20), зокрема, проведені дистанційно 20, шкіл інтернів (молодого вчителя) (5), зокрема, проведені дистанційно 5, практикуми (27), зокрема, проведені дистанційно 27, творчі зустрічі (27), зокрема, проведені дистанційно 24, майстер-класи (19), зокрема, проведені дистанційно 17, інструктивно-методичні наради (36), зокрема, проведені дистанційно 26, педагогічні читання (9), зокрема, проведені дистанційно 9, засідання за „круглим столом” (19), зокрема, проведені дистанційно 17.

Окрім цього, проведено ряд заходів на забезпечення науково-методичного супроводу: освітнього менеджменту (11), дошкільної освіти (45), початкової освіти (81), загальної середньої освіти (127), дистанційної освіти (14), навчання дітей з ООП (7), виховного процесу (24), психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу (21), дослідно-експериментальної та проєктної роботи (11), НМТ та моніторингових досліджень (22). Серед них:

19 грудня 2025 року проведено третє онлайн-засідання творчої групи вчителів „Медіаосвіта та медіаінформаційна грамотність педагога” у рамках реалізації інноваційного освітнього проєкту регіонального рівня на тему „Організація впровадження наскрізної моделі медіаосвіти в умовах інформаційної агресії” у закладах освіти Тернопільської області у 2024-2028 рр. <https://surl.li/kwqavq>

11 грудня 2025 року проведено вебінар „Ефективна комунікація в інклюзивному середовищі: методичний аспект” для педагогічних працівників ЗЗСО з інклюзивним навчанням, які розпочали працювати в інклюзивних класах. <https://surl.li/aszvbi>

10 грудня 2025 року відбувся тренінг „Засоби мультимедіа в інформаційних технологіях. Голографія». Мета заходу полягала в ознайомленні педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з ключовими

асpekтами мультимедіа, можливостями використання мультимедійних технологій, різноманітних інструментів і програм для створення мультимедійного контенту, в демонстрації технології віртуальної і доповненої реальності та голографічної візуалізації. <https://surl.lu/atjzsl>

9 грудня 2025 року на базі Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді у змішаному форматі відбувся майстер-клас „Виховання української ідентичності в учнівської молоді через збереження національних та регіональних традицій” для керівників гуртків позашкільної освіти та для класних керівників закладів загальної середньої освіти. <https://surl.li/osftyn>

8 грудня 2025 року організовано інструктивно-методичну нараду „Організація проведення дослідження цифрових компетентностей учителів за допомогою SELFIE forTeachers, у рамках національного дослідження для оцінювання цифрових компетентностей учителів початкової та середньої освіти в Україні” <https://surl.li/ormqcn>

5 грудня 2025 року відбулася методична платформа для консультантів ЦПР, які відповідають за питання виховної роботи – „Виховання на цінностях: нова якість виховного процесу у сучасній школі” щодо шляхів співпраці освітнього закладу і соціуму у вихованні активного громадянина. <https://surl.li/olouyi>

2 грудня 2025 року проведено обласний практикум „Нові підходи до цілісної системи збереження і зміцнення здоров’я дітей у закладі дошкільної освіти” з метою удосконалення знань інструкторів з фізкультури та вихователів закладів дошкільної освіти про сучасні вектори фізкультурно-оздоровчої діяльності, використання ефективних методів, форм та засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку. <https://surl.li/esffme>

28 листопада 2025 року відбулася форум-майстерня „Виховні можливості УХВЛ: зростаюча особистість у поступі до цінностей”. У жорстоких реаліях воєнного стану в Україні перед освітянами стоїть важливе завдання – об’єднання зусиль педагогічної та громадської спільнот на засадах взаєморозуміння, співробітництва щодо захисту прав та свобод, оволодіння дітьми універсальними цінностями та моделями поведінки, які складають основу національної та світової культури. <https://lnk.ua/y4z3o7Rej>

20 листопада 2025 року проводився онлайн-тренінг в асинхронному форматі „Комунікація і підтримка учасників освітнього процесу в умовах сьогодення” для класних керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти області. <https://surl.li/rvriij>

Сучасне освітнє середовище дошкільного закладу – це комплексна система матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних, психолого-педагогічних умов, що забезпечує повноцінний розвиток дитини. Воно має бути безпечним, комфортним і розвивальним, включаючи сучасні ІТ-технології, оновлене ігрове та дидактичне обладнання, інноваційні форми роботи та осередки активності для дітей. Саме про це педагогічні працівники закладів дошкільної освіти Тернопільської області мали можливість почути на другому

засіданні математичного клубу „Юні математики”, яке відбулося 18 листопада цього (2025) року. <https://surl.li/oxktzl>

18 листопада 2025 року відбувся педагогічний форум „Формування медіаграмотності у сучасному виховному процесі”. Захід проведено для класних керівників ЗЗСО області з метою підвищення обізнаності учасників з актуальних питань формування медіаграмотності в умовах сучасних викликів.

<https://lnk.ua/LVbr1amVy>

14 листопада 2025 року проведено майстер-клас для соціальних педагогів закладів освіти „Формування навичок безпечної поведінки: безпечний простір дитини в умовах війни”. <https://lnk.ua/y4XlaOv4X>

30 жовтня 2025 року в онлайн-форматі проведено тематичну майстерню для соціальних педагогів освітніх закладів „Медіація – особлива технологія вирішення конфліктів”. Мета заходу – ознайомити учасників з особливостями упровадження медіації в освітній заклад як актуальної практики організації безпечного освітнього середовища. <https://lnk.ua/9eolpvwVp>

23 жовтня 2025 року проведено семінар для працівників психологічної служби освітніх закладів „Технології психосоціальної допомоги учасникам освітнього процесу, які опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій”. <https://lnk.ua/ANDxam3Nx>

21 жовтня 2025 року відбулося засідання за круглим столом „Психологічна стійкість в умовах війни: індивідуальний та національний вимір” для класних керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти області. <https://lnk.ua/J4Pby5qVz>

16 жовтня 2025 року відбувся практикум „Підтримка ментального здоров'я молодших школярів”. Для участі в заході були запрошені вихователі груп подовженого дня ЗЗСО Тернопільської області. <https://lnk.ua/mNBd2njeG>

10 жовтня 2025 року проведено онлайн-засідання творчої групи вчителів „Медіаосвіта та медіаінформаційна грамотність педагога” у рамках реалізації інноваційного освітнього проєкту регіонального рівня „Інноваційний підхід щодо формування медіаграмотності освітян”. <https://lnk.ua/dNYaJG1NM>

9 жовтня 2025 року відбулася VIII Міжнародна науково-практична конференція „Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності” <https://lnk.ua/94yQXzL4M>

23 вересня 2025 року в ТОКІППО в онлайн-форматі був проведений практикум для практичних психологів ЗДО „Формування стійкості до стресу у дошкільнят”. Мета заходу: підвищити професійну компетентність фахівців щодо застосування в роботі прийомів та технік для підвищення стресостійкості у дошкільнят. <https://lnk.ua/k4xJWj1Vy>

18 вересня 2025 року проведено професійний діалог для практичних психологів „Резильєнтність як здатність особистості долати власні життєві виклики”. <https://lnk.ua/AVMlqZYeo>

17 вересня 2025 року проводилася інструктивно-методична нарада з питань впровадження програм інтегрованого наскрізного курсу „Культура добросусідства” для педагогів, які працюють за програмою „Культура добросусідства” та педагогічних працівників закладів загальної середньої

освіти області, який спрямований на формування соціальної компетентності, толерантності, відповідальності за добробут суспільства та навичок мирного вирішення конфліктів, сприяння розвитку громадянського суспільства й зміцненню співпраці між родиною, школою та громадою.
<https://lnk.ua/zN2r97bN7>

12 вересня 2025 року відбулася інструктивно-методична онлайн-нарада „Організація розвивального простору в початковій школі для роботи з дітьми з ООП”. Для участі в заході були запрошені вчителі початкових класів, які працюють в інклюзивних класах ЗЗСО Тернопільської області.
<https://lnk.ua/RVd0y96V3>

27 травня 2025 року була проведена тематична майстерня для соціальних педагогів освітніх закладів „Профілактика та подолання труднощів міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу через впровадження відновного підходу”. <https://lnk.ua/pVJ5mRveP>

23 травня 2025 року проведено майстер-клас „Цифрові інструменти вчителя для реалізації впровадження наскрізної моделі медіаосвіти” у рамках реалізації інноваційного освітнього проєкту регіонального рівня „Організація впровадження наскрізної моделі медіаосвіти в умовах інформаційної агресії” у закладах освіти Тернопільської області у 2024-2028. <https://lnk.ua/1V9YqE0Vg>

16 травня 2025 року організовано і проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію „Українська Хартія вільної людини в системі цінностей українського суспільства в умовах війни та повоєнного часу”.
<https://lnk.ua/k4xJWj6Vy>

07 травня 2025 року класні керівники закладів загальної середньої освіти області були учасниками заняття постійно діючої школи професійного зростання „Ресурсний підхід як підґрунтя професійної самореалізації сучасних педагогів”. <https://lnk.ua/AVMlqZveo>

30 квітня 2025 року відбулося засідання за круглим столом „Національно-патріотичне виховання та створення умов безпечного освітнього середовища у закладі освіти”. Захід проведений для класних керівників ЗЗСО області з метою удосконалення фахової майстерності учасників з питань важливості національно-патріотичного виховання та створення умов безпечного освітнього середовища в закладі освіти. <https://lnk.ua/BNE9Y0GNG>

23 квітня 2025 року проведено психологічний фестиваль для практичних психологів освітніх закладів „Збереження здоров'я особистості: відновлення ресурсу та життєстійкості в сучасних реаліях”. <https://lnk.ua/BNE9Y0GNG>

31 березня 2025 року проведено онлайн-засідання творчої групи вчителів „Медіаосвіта та медіаінформаційна грамотність педагога” у рамках реалізації інноваційного освітнього проєкту регіонального рівня „Організація впровадження наскрізної моделі медіаосвіти в умовах інформаційної агресії” у закладах освіти Тернопільської області у 2024-2028. <https://lnk.ua/R4aoqddVJ>

21 березня 2025 року відбувся тренінг для працівників психологічної служби „Створення безпечного та підтримуючого середовища для учасників освітнього процесу”. <https://lnk.ua/pVJ5mRLep>

Проведено семінар „Партнерська взаємодія освітнього закладу і соціуму у вихованні активного громадянина”, який відбувся 21 березня 2025 року у ТОКІППО. Учасники семінару – консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників. <https://lnk.ua/1V9YqElVg>

27 лютого 2025 року у ТОКІППО відбувся круглий стіл для педагогів-організаторів „Гідність як суспільна та особистісна цінність”. Сучасна людина бажає будувати свої стосунки з іншими на основі поваги гідності, тому вивчення проблеми виховання культури гідності у підростаючого покоління є надзвичайно актуальною проблемою. <https://lnk.ua/Menl9RvNg>

24 лютого 2025 року відбулося заняття для вчителів початкових класів щодо питань організації безпечного середовища в період воєнного часу „Виклики, що стоять перед педагогами початкової школи в умовах війни” в рамках Школи виживання під час війни. <https://lnk.ua/5V1oJ3o4d>

21 лютого 2025 року проведено тематичну майстерню для соціальних педагогів закладів освіти „Безпечне освітнє середовище – простір безконфліктної та ненасильницької взаємодії учасників освітнього процесу”. <https://lnk.ua/wVlja934P>

21 лютого 2025 року відбулося засідання за круглим столом „Підтримка та збереження ментального здоров’я учасників освітнього процесу: складові та засоби” для класних керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти області. <https://lnk.ua/KVv81Rp4E>

19 лютого 2025 року відбулися педагогічні читання „Формування засад громадянськості засобами вивчення життєписів славетних людей України” для заступників директорів з виховної роботи, класних керівників, педагогів-організаторів закладів загальної середньої освіти області. <https://lnk.ua/be8kQ7a45>

17 лютого 2025 року проведено I засідання обласної Школи педагогічної майстерності педагогів ЗДО Тернопільської області „Створюємо сучасне освітнє середовище” „Створення безпечного освітнього середовища як пріоритет в умовах війни”. <https://lnk.ua/J4ZR9Kj4E>

30 січня 2025 року відбувся вебінар „Використання інновацій у виховній роботі школи як засіб розвитку громадянської компетентності учнів” для заступників з виховної роботи, педагогів-організаторів, класних керівників та педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти області. <https://lnk.ua/jVW1d524k>